

Instruktion för undersökning och klassificering av patellaluxation (Patellaluxationsinstruktion)

Godkänd av Kennelklubbens styrelse 16.8.2018. Uppdaterad 3.10.2019 och 19.8.2021.
Gäller från 1.1.2022.

Denna instruktion kompletterar Bestämmelserna om motarbetande av ärftliga defekter och sjukdomar (PEVISA, fullmäktige 30.11.2008) och Instruktionen för Programmet för motarbetande av ärftliga defekter och sjukdomar (PEVISA-instruktionen, styrelsen 28.8.2008).

1 Allmänna bestämmelser

Ärftlig patellaluxation, dvs. att knäskålen går ur led, undersöks hos hundar genom klinisk undersökning och hundars knäleder graderas i syfte att samla in avelsdata. Kennelklubben godkänner som officiella utlåtanden som har getts enligt denna instruktion.

Knäna undersöks i enlighet med denna instruktion och bedöms med hjälp av Putnams skala. Utlåtandet ges i första hand utifrån en klinisk undersökning.

Hundens officiella undersökningsresultat bestäms utifrån det sämre knät.

Utlåtandet om patellaluxation ska ges i hundägarens hemland eller i Finland. Ett utlåtande som hunden har erhållit i Finland ändras inte av ett utländskt resultat.

Hundägaren ska meddela veterinären om hunden har genomgått en operation som påverkar utlåtandet. Uppgift om operation antecknas på utlåtandet. Hundens sjukjournal bifogas.

2 Utlåtandeförfarandet

Kennelklubbens styrelse utser de veterinärer vars utlåtanden godkänns.

Utlåtandet utfärdas via Kennelklubbens Omakoira-tjänst på en elektronisk remiss.

Utlåtandet ges endast för en hund som vid tidpunkten för undersökningen är id-märkt på ett av Kennelklubben godkänt sätt. ID-märkningen ska alltid kontrolleras i samband med undersökningen.

Hunden ska vid undersökningstillfället vara minst 12 månader gammal. Ett utlåtande för en hund som är yngre än tre år är giltigt i två år. Om hunden har fyllt tre år vid undersökningstillfället behöver undersökningen inte göras på nytt. Om hunden har flera resultat gäller i enlighet med punkt 4 det sämsta resultatet tills panelen har undersökt hunden, oberoende av hundens ålder vid undersökningarna.

Ett utlåtande med resultatet 1/0, 0/1 ja 1/1 som gjorts innan tre års åldern, kan upphävas med ett utlåtande 0/0 som gjorts efter att hunden fyllt tre år.

Hundägaren ska meddela den veterinär som undersöker hunden om hunden har genomgått en operation som påverkar utlåtandet. Till en hund som har opererats på grund av patellaluxation anges anteckningen "opererad" för respektive knä. Vid avelsbruk beaktas anteckningen "opererad" som skalans sämsta resultat (grad 4).

I Kennelklubbens databas antecknas uppgifter om undersökningsresultat, operationer samt namn på den veterinär som avgett utlåtandet.

För importerade hundar, utländska avelshundar och importerad sperma godkänner Kennelklubben utlåtanden som har getts utifrån en klassificering som är jämförbar med Putnams skala. Det bör framkomma av utlåtandet att hunden har varit ID-märkt vid tidpunkten för undersökningen.

Ifall det i hundägarens hemland inte går att få för en för avel avsedd utländsk hund ett utlåtande som är jämförbar med Putnams skala, ska en finsk veterinär undersöka den ID-märkta hunden.

3 Bedömningskala

Patellaluxation kan, på grundval av en klinisk undersökning, vara antingen medial eller lateral (eller både och) och graderas på en skala från 0–4 enligt svårighetsgrad.

0 Knäskålen luxerar inte.

Grad 1 Knäleden är nästan normal. Knäskålen kan flyttas lättare än normalt och den kan luxeras ifall knät samtidigt sträcks rakt. Patellan kan tidvis luxeras men återgår på plats av sig själv. Fästpunkten för knäskålens raka ledband kan vara svagt vriden.

Grad 2 Knäskålen ligger vanligtvis på plats när benet är rakt. Knäskålen luxeras när knät böjs eller roteras (vrids) och hålls bort från fåran tills den sätts tillbaka. Skenbenets (tibia) övre del är vriden t.o.m. 30 grader inåt (små hundar).

Grad 3 Knäskålen är i regel luxerad. Knäskålen kan ställas tillfälligt på sin plats. Skenbenets övre del är vriden t.o.m. 30–60 grader.

Grad 4 Knäskålen är permanent ur läge och hålls inte i fåran utan operation. Skenbenets övre del är vriden t.o.m. 90 grader.

4 Besvärsförfarande

En hundägare kan överklaga ett patellautlåtande endast om hunden har erhållit utlåtanden som skiljer sig från varandra. Det sämre utlåtanden gäller tills panelen har undersökt hunden. Hundägaren ska lämna in ett skriftligt besvär samt betala en av Kennelklubben fastställd handläggningsavgift före panelen. Handläggningsavgiften återbetalas inte.

Panelen består av tre av Kennelklubben utsedda veterinärer. En veterinär som gett om respektive hund det utlåtande som är föremål för besväret kan inte verka som panelveterinär.

Panelens beslut ersätter de tidigare utlåtanden.

Besvärsförfarandet används ej, då det gäller ett resultat som definierats i punkt 2, gällande undersökningar gjorda under tre års åldern.

5 Undantagsfall

Kennelklubbens avelsvetenskapliga kommitté har rätt att på grund av särskilt vägande skäl i enskilda fall bevilja dispens från bestämmelserna i denna instruktion.